

Paha sana sanottava

Muutoksen mahdollisuus on otsikkona *Idäntutkimus* -lehden 4/2010 pääkirjoituksessa. Se on kirjoitettu sellaisessa suomettumisen perinteen hengessä, että tekstin analysointiin kannattaa hetkeksi pysähtyä. Päätoimittaja Markku Kangaspuro on onnistunut käsittelemään jopa Moskovan pormestari Juri Lužkovin erottamisen ilman, että mainitaan pahaa sanaa ”korruptio”.

Toki ruma sana nousee esiin, kun viitataan opposition perustamaan uuteen liikkeeseen ”Korruptiosta ja häväistyksistä vapaan Venäjän puolesta”. Miksikähän ovat päätyneet moiseen nimihiriviöön? Olisiko analyysin paikka?

Kun otsikkona on muutoksen mahdollisuus Venäjällä, kannattaisi tutkijoidenkin edes pääkirjoituksissa pohtia tulevia skenarioita juuri Lužkovin esimerkin valossa. Ei kovin kauaa sitten Lužkov oli ”hyvä”. Häntä vastaan esitetyistä korruptiotiedoista jaettiin kunnianloukkaustuomioita – kunnes Venäjän päätelevisio-

kanavat alkoivat esittää samaa aineistoa tietona ja pormestari sai lähteä.

Voiko sama toistua jonkun toisen avainhenkilön kohdalla? Ja mitä siitä seuraisi? Muutoksen mahdollisuus? Ja mitä pohjimmiltaan merkitsee juuri pääkirjoituksessa käsitellyn kansalaisyhteiskunnan kehityksen kannalta se, että ensin aineisto Lužkovin perheen toiminnasta on valheellista ja sitten totta?

Ei kai joku luule, että Venäjä on niin perverssi maa, että kansalaisia voidaan huijata loputtomiin? Lopuksi voisiko joku ihan tieteellisesti tutkia tapaus Jelena Baturinan. Hänhän on Neuvostoliiton jälkeisen Venäjän taloushistorian ja vallankäytön olennaisin naishenkilö. Turhemmistakin tsaarittarista on kirjoja väännetty. Tieto Baturinasta olisi enemmän kuin relevanttia ja voisi kiinnostaa jopa venäläisiä.

Anne Kuorsalo
toimittaja, yht. maist.